

Letonia

1 Ce înseamnă executare în materie civilă și comercială?

Executarea reprezintă o etapă în cadrul acțiunii civile în care executorii judecătorești execută o hotărâre a unei instanțe, a unei alte instituții sau a unor funcționari în cazul în care un debitor (pârât) nu se supune de bunăvoie hotărârii respective în termenul stabilit prin lege sau de instanță.

Pentru informații privind măsurile de executare pe care un executor judecătorească are dreptul să le aplice, consultați secțiunea „Profesii juridice: Letonia”.

2 Care este autoritatea sau autoritățile care au competență în materie de executare?

Executorii judecătorești execută deciziile instanțelor și ale altor instituții și efectuează alte activități prevăzute de lege.

3 Care sunt condițiile în care poate fi emis un titlu executoriu sau o hotărâre executorie?

Deciziile judiciare au caracter executoriu după intrarea lor în vigoare, cu excepția cazurilor în care legislația sau hotărârile judecătorești prevăd executarea lor imediată. Executorii judecătorești au dreptul de a iniția procedurile de executare pe baza unui titlu executoriu.

În cadrul procedurii de executare a hotărârilor judecătorești, trebuie executate următoarele decizii ale instanțelor, ale judecătorilor și ale altor instituții:

- hotărâri judecătorești și decizii ale instanței sau ale judecătorilor în cauze civile și administrative;
- decizii ale instanței și decizii sau ordonanțe ale procurorilor în cauze penale privind recuperarea bunurilor;
- decizii ale judecătorilor sau ale instanței în cauze privind încălcări administrative referitoare la recuperarea bunurilor;
- decizii ale instanței privind aprobarea tranzacțiilor judiciare;
- decizii ale curților permanente de arbitraj;
- hotărâri ale instanțelor sau ale autorităților competente străine și ale curților de arbitraj străine în cazurile prevăzute de lege;
- o decizie a instanței privind impunerea unor sancțiuni procedurale - amenzi;
- hotărâri ale comisiilor privind litigiile de muncă;
- decizii ale autorităților naționale de reglementare a serviciilor publice (denumite în continuare „autoritățile de reglementare”) privind conflictele și soluționarea litigiilor.

Cu excepția unor dispoziții legale contrare, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești se aplică și în cazul următoarelor:

- decizii ale instituțiilor și ale funcționarilor în cauze privind încălcări administrative și încălcări ale legislației, în cazurile prevăzute de lege;
- acte administrative referitoare la plăți emise de autorități și de funcționari împuterniciți de către stat;
- decizii ale membrilor profesiilor juridice (notari, avocați, executori judecătorești) privind remunerarea profesională, remunerarea pentru asistența juridică acordată și rambursarea cheltuielilor legate de serviciile prestate și taxele de timbru;
- acte adoptate de Consiliu, de Comisie sau de Banca Centrală Europeană în temeiul articolului 299 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- actele notariale întocmite în temeiul procedurii prevăzute în secțiunea D1 din Legea privind notarii.

Un titlu executoriu este:

- un titlu executoriu emis în cauze civile sau administrative în baza unei hotărâri a instanței sau a unei decizii pronunțate de instanță sau de un judecător sau în cauze penale în baza unei decizii a instanței de aprobare a unei tranzacții judiciare, a unei decizii pronunțate de o curte permanentă de arbitraj, a unei hotărâri pronunțate de o comisie privind litigiile de muncă, a unei decizii a autorităților de reglementare privind conflictele și soluționarea litigiilor, a unei hotărâri pronunțate de o instanță străină sau de o curte de arbitraj străină, precum și a actelor adoptate de Consiliu, de Comisie sau de Banca Centrală Europeană în temeiul articolului 299 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- o hotărâre a unei instituții sau a unui funcționar în cauze privind încălcări administrative și încălcări ale legislației;
- o decizie a unei instanțe sau a unui judecător în cauze privind încălcări administrative;
- un extras dintr-o decizie sau o ordonanță a unui procuror în cauze penale privind recuperarea bunurilor;
- un titlu executoriu emis în baza unui act administrativ [articolul 539 alineatul (2) din Codul de procedură civilă];
- o hotărâre a unui judecător privind executarea necontestată a pasivelor, executarea pasivelor în cadrul procedurilor preventive sau vânzarea voluntară prin licitație a bunurilor imobile în cadrul procedurilor judiciare;
- o decizie a instanței privind impunerea unor sancțiuni procedurale - amenzi;
- o cerere emisă de un notar, de un avocat sau de un executor judecătorească;
- un titlu executoriu european emis de o instanță străină sau de o autoritate competentă străină în temeiul Regulamentului (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului;
- un certificat emis de o instanță străină sau de o autoritate competentă străină în temeiul articolului 41 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului;
- un certificat emis de o instanță străină sau de o autoritate competentă în temeiul articolului 42 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului;
- un certificat emis de o instanță, inclusiv o instanță străină, în temeiul articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului;
- un ordin de plată emis de o instanță, inclusiv o instanță străină, în temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului;
- o hotărâre a instanței privind autorizarea creditorului garantat să vândă bunul gajat al debitorului în cadrul procedurii de protecție juridică [articolul 37 alineatul (2) din Legea privind insolvența];
- un extras din hotărârea pronunțată de o instanță străină sau autoritate competentă străină în temeiul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului;
- un extras din instrumentul autentic emis de o autoritate competentă străină în temeiul articolului 48 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului;
- instrumentul uniform care permite executarea în statul membru solicitat, stabilit în conformitate cu modelul prevăzut în anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1189/2011 al Comisiei din 18 noiembrie 2011;

actele notariale de executare silită emise în temeiul procedurii prevăzute în secțiunea D1 din Legea privind notarii;
un certificat emis de o instanță străină sau de o autoritate competentă străină în temeiul articolului 53 sau al articolului 60 din Regulamentul (UE) nr. 1215 /2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială;
un extras dintr-o decizie a unei autorități competente a unui stat membru al Uniunii Europene sau a unui stat din Spațiul Economic European privind impunerea unei amenzi administrative care se referă la încălcări privind detașarea angajaților și care este primită în Sistemul de informare al pieței interne (IMI);

partea A a ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare emisă de o instanță, inclusiv de o instanță străină, în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 655/2014 al Parlamentului European și al Consiliului.

3.1 Procedura

Deciziile judiciare și extrajudiciare au caracter executoriu după intrarea lor în vigoare, cu excepția cazurilor în care legislația sau hotărârile judecătorești prevăd executarea lor imediată. În cazul în care este prevăzut un termen de executare voluntară pentru executarea unei hotărâri judecătorești și aceasta nu este executată, instanța emite un titlu executoriu la expirarea perioadei de executare voluntară. Executorii judecătorești au dreptul de a iniția procedurile de executare pe baza unui titlu executoriu.

Titlul executoriu se eliberează agentului de recuperare a creanțelor, la cerere, de către instanța pe rolul căreia se află cauza la momentul respectiv. Pentru fiecare hotărâre se emite un singur titlu executoriu. Dacă hotărârea trebuie să fie executată în locuri diferite, dacă oricare dintre părțile hotărârii trebuie să fie executată imediat sau dacă hotărârea dă câștig de cauză mai multor reclamanți sau mai multor părți, instanța trebuie să emită mai multe titluri executorii, la cererea agentului de recuperare a creanțelor. Atunci când se emit mai multe titluri executorii, locul exact al executării sau partea din hotărâre care trebuie să fie executată în conformitate cu titlul executoriu trebuie să fie specificat(ă) în fiecare dintre respectivele titluri executorii. În cazul obligațiilor solidare, trebuie să fie menționat părătul împotriva căruia este pusă în aplicare executarea conform titlului executoriu în cauză.

Pentru a iniția procedura de executare a unei hotărâri, titlul executoriu eliberat agentului de recuperare a creanțelor sau reprezentantului autorizat al acestuia trebuie să fie înmănat unui executor judecătoresc, împreună cu o cerere.

3.2 Condițiile principale

Legea privind executorii judecătorești și Regulamentul nr. 202, intitulat „Regulament privind păstrarea evidențelor executorilor judecătorești autorizați”, adoptat de Consiliul de Miniștri la 14 martie 2006, reglementează aspectele generale legate de activitatea și păstrarea evidențelor executorilor judecătorești autorizați.

4 Obiectul și natura măsurilor executorii

Aplicarea măsurilor de executare prevăzute în Legea de procedură civilă în cadrul procedurii de executare a deciziilor instanțelor și ale altor instituții vizează restricționarea drepturilor debitorului cu intenția de a restabili echilibrul între drepturile persoanei ale cărei drepturi civile sau interese protejate prin lege au fost implicate și obligația debitorului de a se conforma deciziei instanței (sau a unei alte instituții).

4.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul executării?

Executorii judecătorești au dreptul să inițieze proceduri de executare a bunurilor mobile ale debitorului, inclusiv a bunurilor acestuia date spre păstrare altor persoane, a bunurilor necorporale, a sumelor de bani datorate debitorului de către alte persoane (plăți în contul serviciilor prestate, plăți echivalente, alte venituri ale debitorului, investiții în cadrul instituțiilor de credit) și a bunurilor imobile.

Anumite bunuri stabilite prin lege și anumite obiecte aflate în proprietatea integrală sau parțială a debitorului nu pot face obiectul acțiunii de executare întreprinse în temeiul titlurilor executorii (de exemplu, mobilierul și echipamentele din locuință, articolele de îmbrăcăminte, hrana, cărțile, instrumentele și uneltele de care debitorul are nevoie în activitatea pe care o desfășoară în mod curent pentru a-și câștiga existența etc.).

Următoarele obiecte care aparțin integral sau parțial debitorului nu fac obiectul acțiunii de executare în temeiul titlurilor executorii:

mobilierul și echipamentele din locuință, articolele de îmbrăcăminte necesare debitorului, membrilor familiei acestuia și persoanelor aflate în grija sa:

îmbrăcăminte, încălțăminte și lenjerie de corp necesare pentru uz zilnic;

lenjerie de pat, îmbrăcăminte de noapte și prosoape;

ustensile de bucătărie și tacâmuri necesare pentru uzul zilnic;

mobilier - un pat și un scaun per persoană, precum și o masă și un dulap per familie;

toate accesoriile pentru copii.

produsele alimentare din casă în cantitatea necesară pentru întreținerea debitorului și a membrilor familiei acestuia pentru o perioadă de trei luni;

suma de bani echivalentă salariului lunar minim pentru debitor, fiecare membru al familiei sale și persoanele aflate în grija acestuia. În cazurile privind recuperarea creanțelor de întreținere pentru copiii minori sau în beneficiul Administrației fondului de garantare a creanțelor de întreținere, suma de bani este echivalentă cu 50 % din salariul lunar minim pentru debitor, fiecare membru al familiei sale și persoanele aflate în grija acestuia;

o vacă sau o capră și un porc per familie, precum și hrana în cantitatea necesară până la strângerea noilor furaje sau până când animalele sunt scoase la pășunat;

cantitatea de combustibil necesară pentru prepararea hranei pentru familie și pentru încălzirea spațiilor de locuit pe durata sezonului rece;

cărțile, instrumentele și mijloacele necesare debitorului în activitatea sa zilnică pentru asigurarea mijloacelor necesare de subzistență;

materialele agricole, și anume uneltele agricole, mașinile agricole, animalele și semințele necesare pentru fermă, împreună cu cantitatea de furaje necesară pentru întreținerea animalelor din respectiva fermă până la o nouă recoltă. În orientările emise de Ministerul Agriculturii sunt prevăzute uneltele agricole, numărul de animale, precum și cantitatea de hrană care trebuie considerate ca fiind necesare;

bunurile mobile care, în conformitate cu dreptul civil, sunt recunoscute ca fiind accesorii bunurilor imobile - separate de astfel de bunuri imobile;

locurile de cult și obiectele rituale.

În mod similar, acțiunea de executare nu poate avea ca obiect:

plățile compensatorii, ajutorul de deces, beneficiul în sumă forfetară acordat soțului supraviețuitor, prestațiile sociale, sprijinul acordat de stat pentru un copil având boala celiacă, pensia de urmaș și indemnizația de urmaș;

compensațiile pentru uzura instrumentelor aparținând unui angajat și alte compensații în conformitate cu legile și actele administrative care reglementează relațiile de muncă;

sumele care urmează să fie plătite unui angajat pentru deplasări în interes de serviciu, transfer și repartizare la un loc de muncă situat într-o altă zonă;

prestațiile de asistență socială;

pensia alimentară în cuantumul pensiei alimentare minime prevăzute de Consiliul de Miniștri care, pe baza unei hotărâri judecătorești sau a unei decizii adoptate de Administrația fondului de garantare a creanțelor de întreținere, trebuie să fie plătită de unul dintre părinți, precum și pensia alimentară plătită de Administrația fondului de garantare a creanțelor de întreținere.

4.2 Care sunt efectele măsurilor executorii?

Atunci când se declanșează o acțiune de executare a bunurilor mobile, a bunurilor imobile sau a veniturilor unui debitor, acesta nu mai are dreptul de a le gestiona după cum dorește.

În cazul în care cerințele sau ordinele executorului judecătoresc nu sunt îndeplinite, acesta întocmește un document și îl înaintează instanței pentru a pronunța o hotărâre privind răspunderea. Instanța poate impune părților vinovate plata unei amenzi, în valoare de până la 360 EUR în cazul persoanelor fizice sau de până la 750 EUR în cazul funcționarilor. Decizia instanței poate face obiectul unei căi de atac subsidiare (*blakus sūdžība*).

În anumite categorii de cauze, pot fi prevăzute sancțiuni specifice pentru nerespectarea cerințelor executorului judecătoresc.

În cazul în care executorul judecătoresc întâmpină rezistență în desfășurarea procedurilor de executare, acesta poate solicita sprijin din partea poliției.

Dacă debitorul nu se prezintă în fața executorului judecătoresc după ce a fost citat sau dacă refuză să furnizeze explicațiile sau informațiile solicitate în baza legii, executorul judecătoresc are dreptul de a face apel la instanță pentru ca aceasta să pronunțe o hotărâre cu privire la răspunderea persoanei vizate.

Instanța poate adopta o hotărâre prin care să oblige debitorul să se prezinte și prin care să impună plata unei amenzi, de până la 80 EUR în cazul persoanelor fizice sau de până la 360 EUR în cazul funcționarilor. Decizia instanței poate face obiectul unei căi de atac subsidiare.

Dacă se dovedește că un debitor a furnizat în mod deliberat informații false, executorul judecătoresc trebuie să sesizeze parchetul.

4.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Un titlu executoriu poate fi înaintat spre executare în termen de 10 ani de la intrarea în vigoare a hotărârii instanței sau a judecătorului, cu excepția cazului în care normele de reglementare prevăd alte termene. În cazul în care hotărârea instanței impune plata în rate, titlul executoriu rămâne în vigoare pe durata întregii perioade de plată, iar termenul de 10 ani începe să curgă de la data scadenței fiecărei plăți.

5 Există posibilitatea de a ataca hotărârea care stabilește o măsură de acest fel?

Procedura de executare este inițiată în baza unui titlu executoriu valabil emis de o instanță sau de o altă instituție. Persoana căreia instanța sau o altă instituție i-a impus printr-o decizie o obligație poate să atace (conteste) decizia respectivă în cadrul procedurii generale prevăzute în actele de reglementare privind atacarea (contestarea) deciziilor pronunțate de instanțe sau de alte instituții.

La cererea unei părți a cauzei și ținând seama de situația patrimonială a părților sau de alte circumstanțe, instanța care a judecat o anumită cauză are dreptul să pronunțe o decizie de amânare a executării hotărârii, de executare eșalonată sau de modificare a formei sau a procedurii de executare a hotărârii. O instanță superioară poate fi sesizată în termen de 10 zile cu o cale de atac subsidiară împotriva unei decizii de amânare a executării unei hotărâri, de executare eșalonată sau de modificare a formei sau a procedurii de executare a hotărârii. În cazul în care există circumstanțe care afectează sau împiedică executarea hotărârii unei instanțe, executorul judecătoresc are, de asemenea, dreptul să adreseze instanței care a judecat cauza o propunere de amânare a executării hotărârii, de executare eșalonată sau de modificare a formei sau a procedurii de executare a hotărârii.

Executorul judecătoresc poate amâna executarea hotărârii în temeiul unei cereri depuse de agentul de recuperare a creanțelor sau al unei decizii a instanței ori a judecătorului privind suspendarea executării sau suspendarea acțiunii de vânzare a proprietății ori în temeiul unei decizii a instanței de amânare a executării sau de executare eșalonată a hotărârii.

Există limitări privind executarea, în special legate de protecția debitorului sau de termene?

Un creditor sau un debitor poate contesta acțiunile unui executor judecătoresc în ceea ce privește executarea unei hotărâri judecătorești sau refuzul executorului judecătoresc de a efectua astfel de acțiuni, cu excepția celor privind o licitație nevalabilă, prin depunerea unei cereri motivate la instanța districtuală pe raza căreia este stabilit executorul judecătoresc în termen de 10 zile începând de la data la care sunt întreprinse acțiunile contestate sau de la data la care un reclamant, care nu a fost notificat cu privire la momentul și locul acțiunilor care trebuie întreprinse, este informat cu privire la aceste acțiuni. Contestația trebuie să fie examinată în cadrul unei ședințe de judecată în termen de 15 zile. Debitorul, creditorul și executorul judecătoresc trebuie să fie notificați cu privire la ședința de judecată. Neprezentarea acestora nu împiedică examinarea chestiunii în cauză.

Pe baza unei cereri motivate din partea persoanei care înaintează contestația, un judecător poate lua o decizie privind suspendarea procedurii de executare, interdicția de a transfera bani către un executor judecătoresc, un creditor sau un debitor ori suspendarea vânzării proprietății. Decizia este executorie imediat după pronunțare.

Decizia instanței poate face obiectul unei căi de atac subsidiare.

Linkuri

<http://www.tm.gov.lv> – site-ul web al Ministerului de Justiție

<http://www.lzti.lv> – Consiliul executorilor judecătorești autorizați din Letonia

<http://www.tiesas.lv> – portalul instanțelor din Letonia

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 16/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.